2025/2358

2025.11.21.

A BIZOTTSÁG (EU) 2025/2358 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE

(2025. november 20.)

az (EU) 2024/3012 európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti tanúsítási rendszerekre, tanúsító szervekre és ellenőrzésekre vonatkozó szabályok megállapításáról

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a tartós szén-dioxid-eltávolítás, a karbongazdálkodás és a termékekben való szén-dioxid-tárolás uniós tanúsítási keretrendszerének létrehozásáról szóló, 2024. november 27-i (EU) 2024/3012 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 9. cikke (5) bekezdésére, 11. cikke (5) bekezdésére, 12. cikke (3) bekezdésének harmadik albekezdésére, 13. cikke (4) bekezdésére és 14. cikke (2) bekezdésére,

mivel:

(1) A tanúsítási rendszereknek, a tanúsító szerveknek és az ellenőrzéseknek megfelelően és harmonizált módon kell működniük ahhoz, hogy megállapítható legyen, hogy a szén-dioxid-eltávolítás és a talajból származó kibocsátás csökkentése megfelel-e az (EU) 2024/3012 rendelet követelményeinek. Ezért olyan harmonizált szabályokat kell megállapítani, amelyek a tanúsítási rendszerekre, a tanúsító szervekre és az ellenőrzésekre alkalmazandó szabályok tekintetében megteremtik a szükséges jogbiztonságot.

(2) Az üzemeltetők adminisztratív terheinek minimalizálása érdekében az e rendeletben megállapított végrehajtási szabályoknak arányosaknak kell lenniük, és az annak biztosításához szükséges mértékre kell korlátozódniuk, hogy az (EU) 2024/3012 rendeletben foglalt követelményeknek való megfelelést kielégítő és összehangolt módon ellenőrizzék, a lehető legnagyobb mértékben csökkentve a csalás kockázatát. A végrehajtási szabályokat ezért nem kimerítő jellegűnek, hanem olyan minimumkövetelményeknek kell tekinteni, amelyeket a tanúsítási rendszerek adott esetben kiegészíthetnek.

(3) Az információk összehasonlíthatóságának elősegítése érdekében helyénvaló egységes sablonokat meghatározni a fő tanúsítási dokumentumokhoz, köztük a tevékenységi és nyomonkövetési tervekhez, valamint a tanúsítási és újratanúsítási ellenőrzési jelentésekhez.

(4) A tanúsítási eljárás megbízhatóságának és átláthatóságának biztosítása érdekében szigorú feddhetetlenségi normákat kell meghatározni a tanúsítási rendszer irányítása, az érdekelt felekkel folytatott kötelező nyilvános konzultáció, a belső nyomon követés, a panaszok kezelése és a kézikönyvekre, a belső szabályzatokra vagy a felelősségi körök meghatározására is kiterjedő dokumentációkezelés tekintetében. Elő kell írni, hogy a tanúsítási rendszereknek rendelkezniük kell az ahhoz szükséges műszaki kapacitással, hogy a tanúsítási módszertanok végrehajtásával kapcsolatban technikai tanácsadást biztosítsanak az üzemeltetők számára.

(5) A tanúsítási rendszerek keretében belső nyomonkövetési rendszert kell létrehozni annak ellenőrzésére, hogy az üzemeltetők megfelelnek-e a rendszer szabályainak és eljárásainak, valamint a tanúsító szervek által végzett tanúsítási tevékenység megbízhatóságának és hitelességének biztosítására.

(6) Helyénvaló a meg nem felelések három csoportját megkülönböztetni: kritikus, jelentős és kisebb jelentőségű meg nem felelés. Minden meg nem felelést megfelelő módon, arányos következményekkel kell kezelni, ami adott esetben korrekciós intézkedéseket és szankciókat is magában foglal.

(7) Az üzemeltetőknek bármikor lehetőségük van arra, hogy más tanúsítási rendszerben vegyenek részt. Ugyanakkor szabályokra van szükség annak érdekében, hogy elkerülhető legyen a rendszerek azon célból történő váltogatása, hogy az egyik rendszer ellenőrzésén meg nem felelt üzemeltető azonnal egy másik rendszer szerinti tanúsítást kérelmezzen. E szabályokat azon helyzetekre is alkalmazni kell, amikor az üzemeltető megváltoztatta jogi személyiségét, de lényegében ugyanaz marad, tehát a kisebb vagy tisztán formai változtatások – például az irányítási struktúrát vagy a tevékenységi kört érintő változások – nem mentesítik az új jogi személyiséggel rendelkező üzemeltetőt e szabályok alól.

(8) A tanúsítási eljárás teljes átláthatóságának biztosítása érdekében a tanúsítási rendszerek irányítására és működésére vonatkozó kulcsfontosságú információkat a rendszerek honlapján és – létrehozását követően – az uniós nyilvántartásban nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni.

([1]) HL L, 2024/3012, 2024.12.6., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3012/oj.

(9) A tanúsítás megbízhatóságának biztosítása érdekében a tanúsító szervek részéről – az üzemeltetők vagy üzemeltetői csoportok által benyújtott adatok ellenőrzését követően – észszerű megbízhatósági szintet kell megkövetelni annak megállapítása során, hogy a tevékenységi terv, a nyomonkövetési terv vagy a nyomonkövetési jelentés mentes a lényeges hibáktól, kihagyásoktól vagy valótlanságoktól. A tevékenység megkezdését megelőzően a megfelelés tanúsítása iránti kérelmeket az észszerű bizonyosság alapján alaposan ellenőrizni kell. Az újratanúsítási ellenőrzések elvégzése során szintén biztosítani kell az észszerű megbízhatósági szintet.

(10) Karbongazdálkodással jellemzően kis üzemeltetők foglalkoznak, akik számára a harmadik fél általi ellenőrzés követelményeihez kapcsolódó adminisztratív terhek és költségek jelenthetik a tanúsítás fő akadályát. Az egyszerűsítés érdekében – egyúttal biztosítva a megbízható átfogó ellenőrzést – harmonizált kockázatalapú szabályok alapján lehetővé kell tenni a karbongazdálkodási üzemeltetők számára a csoportos ellenőrzést. Ezeket a szabályokat úgy kell kialakítani, hogy a megfelelés-ellenőrzés egyszerűsítése jegyében hozzáférhetők és felhasználóbarátak legyenek a kis üzemeltetők számára, kihasználva a meglévő technológiákat.

(11) A tanúsító szervek a tanúsítási eljárás kulcsfontosságú szereplői. Ezért elengedhetetlen, hogy a tanúsítási rendszerek kizárólag a nemzeti akkreditáló testület által a vonatkozó uniós műszaki szabványok alapján akkreditált vagy az illetékes nemzeti hatóság által a szakértelemre vonatkozó közös minimumkövetelmények alapján elismert tanúsító szerveket jelölhessenek ki (azaz hagyhassanak jóvá) annak biztosítása érdekében, hogy a tanúsító szerv ellenőrei rendelkezzenek az ellenőrzési tevékenységek elvégzéséhez szükséges szakmai készségekkel és ellenőrzési tapasztalattal. Helyénvaló továbbá, hogy a tagállamok és a Bizottság szükség esetén nyomon kövessék a tanúsító szervek tevékenységét, és hozzáférést kapjanak az összes releváns tanúsítási információhoz, beleértve a tanúsítási, újratanúsítási és nyomonkövetési ellenőrzéseket is.

(12) Az uniós nyilvántartás 2028-ra történő létrehozásáig a tanúsítási rendszereknek biztosítaniuk kell, hogy a kettős elszámolás elkerülése és a tanúsított egységek helytelen vagy csalárd kibocsátásának hatékony kezelése érdekében nyilvántartásaik bizonyos minimumkövetelményeknek megfeleljenek. Az uniós nyilvántartásra való zökkenőmentes áttérés megkönnyítése érdekében a Bizottság technikai iránymutatásokat adhat ki a tanúsítási nyilvántartások működésére és az uniós nyilvántartással való összekapcsolásra vonatkozóan.

(13) Helyénvaló meghatározni a tanúsítási rendszerek Bizottság általi elismerésére vonatkozó eljárást, amely rendszerek kérelmezhetik az egy vagy több tanúsítási módszertan alapján történő elismerésüket. Az elismerési folyamatnak annak alapos értékelésén kell alapulnia, hogy a rendszer megfelel-e a vonatkozó tanúsítási módszertanokban és az e rendeletben meghatározott szabályoknak.

(14) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak az Éghajlatváltozási Bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

TÁRGY, FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK, VALAMINT TEVÉKENYSÉGI ÉS NYOMONKÖVETÉSI TERVEK

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet az (EU) 2024/3012 rendelet végrehajtására vonatkozóan szabályokat állapít meg a következők tekintetében:

a) az üzemeltető vagy az üzemeltetők csoportja által a tanúsító szervnek benyújtandó tevékenységi terv és nyomonkövetési terv, valamint a tanúsító szervezet által kibocsátandó tanúsítási, újratanúsítási és nyomonkövetési ellenőrzési jelentések szerkezete, formátuma és technikai részletei az (EU) 2024/3012 rendelet 9. cikkének megfelelően;

b) a tanúsítási rendszerek működtetéséhez, a független ellenőrzésre vonatkozó információk ellenőrzéséhez és a kijelölt tanúsító szervekre vonatkozó információk közzétételéhez szükséges szerkezetek, formátumok, technikai részletek és eljárások az (EU) 2024/3012 rendelet 11. cikkének megfelelően;

c) a tanúsítási nyilvántartásoknak, valamint a tanúsított egységek nyilvántartásba vételének, birtoklásának vagy használatának a szerkezete, formátuma és technikai részletei az (EU) 2024/3012 rendelet 12. cikke (3) bekezdése harmadik bekezdésének megfelelően;

d) a tanúsítási rendszerekre vonatkozó elismerési, illetve értesítési eljárások szerkezete, formátuma és technikai részletei az (EU) 2024/3012 rendelet 13. cikkének megfelelően;

e) a tanúsítási rendszerek által a Bizottságnak benyújtandó jelentések szerkezete, formátuma és technikai részletei az (EU) 2024/3012 rendelet 14. cikkének megfelelően.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

a) „nyomonkövetési ellenőrzés”: a tanúsító szerv által a nyomonkövetési időszak alatt végzett ellenőrzés, amelynek célja a tárolt szén nyomon követésének és az esetlegesen bekövetkező visszakerülésének az ellenőrzése;

b) „megszüntetett tanúsítvány”: olyan tanúsítvány, amelyet önként töröltek, miközben még érvényes;

c) „visszavont tanúsítvány”: a tanúsító szerv vagy a tanúsítási rendszer által véglegesen törölt tanúsítvány;

d) „lejárt tanúsítvány”: már nem érvényes tanúsítvány;

e) „csoportos ellenőrzés”: folyamat, amelynek során az ellenőrzési tevékenységekre vonatkozó megközelítés csoportszinten határozható meg;

f) „meg nem felelés”: annak elmulasztása egy üzemeltető vagy egy tanúsító szerv által, hogy megfeleljen az azon tanúsítási rendszer által megállapított szabályoknak és eljárásoknak, amelynek tagja, vagy amelynek keretében működik.

3. cikk

Tevékenységi terv, nyomonkövetési terv, valamint tanúsítási és újratanúsítási ellenőrzési jelentések

(1) Az üzemeltető vagy az üzemeltetők csoportja által az (EU) 2024/3012 rendelet 9. cikkének (1) bekezdése alapján benyújtandó tevékenységi tervnek tartalmaznia kell az e rendelet I. mellékletében meghatározott elemeket.

(2) Az üzemeltető vagy az üzemeltetők csoportja által az (EU) 2024/3012 rendelet 9. cikkének (1) bekezdése alapján benyújtandó nyomonkövetési tervnek tartalmaznia kell az e rendelet II. mellékletében meghatározott elemeket.

(3) A tanúsító szerv által az (EU) 2024/3012 rendelet 9. cikkének (2) és (3) bekezdése alapján kibocsátandó tanúsítási ellenőrzési jelentésnek és újratanúsítási ellenőrzési jelentésnek tartalmaznia kell az e rendelet III. mellékletében meghatározott elemeket.

II. FEJEZET

A TANÚSÍTÁSI RENDSZEREK MŰKÖDÉSE, ELLENŐRZÉS ÉS TANÚSÍTÓ SZERVEK

1. SZAKASZ

A tanúsítási rendszerek működése

4. cikk

Irányítási struktúra

(1) A tanúsítási rendszerek megbízható irányítási struktúrát hoznak létre annak biztosítására, hogy a rendszer rendelkezzen a feladatai ellátásához szükséges jogi és műszaki kapacitással, pártatlansággal és függetlenséggel. Az említett irányítási struktúra egy független tagokból álló testületet is magában foglal, amely vagyonkezelői felelősséget vállal a szervezetért, és átlátható eljárások alapján működik. A tanúsítási rendszerek a tanúsítási hatókörüktől függően szakmai bizottságot vagy azzal egyenértékű külső szakértői támogatási rendszert hoznak létre, amely lehetőleg magában foglalja valamennyi érdekelt felet annak érdekében, hogy szakmai kérdésekben tanácsot adjon a rendszer vezetőségének. A tanúsítási rendszerek átlátható módon konzultációkat folytatnak az érdekelt felekkel a rendszer általános követelményeinek, folyamatainak és iránymutatásainak minden új vagy jelentős frissítéséről.

(2) A tanúsítási rendszerek szabályokat és eljárásokat állapítanak meg a döntéshozatal során felmerülő összeférhetetlenségek elkerülésére. Minimumkövetelményként a fékek és ellensúlyok rendszerét alkalmazzák annak biztosítására, hogy egyetlen olyan érdekelt fél se gyakorolhasson döntő befolyást egy adott döntésre, akinek érdeke fűződik a döntés eredményéhez. Az esetleges összeférhetetlenséggel érintett személyeket ki kell zárni a tanúsítási rendszerek döntéshozatalából. A tanúsítási rendszerek megfelelő eljárásokat és ellenőrzési nyomvonalat vezetnek be az ilyen esetek azonosítására és dokumentálására, és ezen eljárásokat és nyomvonalat a belső kontrollrendszer részeként rendszeresen felülvizsgálja.

5. cikk

Belső nyomon követés, panaszkezelési eljárás és dokumentációkezelési rendszer

(1) A tanúsítási rendszerek belső nyomonkövetési rendszert hoznak létre annak ellenőrzésére, hogy az üzemeltetők betartják-e a rendszer által alkalmazott szabályokat és eljárásokat, valamint abból a célból, hogy biztosítsák a tanúsító szervek ellenőrei által végzett munka minőségét. A belső nyomon követést évente legalább egyszer vagy legalább az ellenőrzések gyakoriságának megfelelően kell elvégezni, és annak tükröznie kell a rendszer tanúsítási hatókörét, valamint az üzemeltetők által végzett tevékenységek kockázati szintjét. A belső nyomon követés részeként a tanúsítási rendszereknek elő kell írniuk a tanúsító szervek számára, hogy bocsássák a rendszerek rendelkezésére a tanúsítási ellenőrzésről, az újratanúsítási ellenőrzésről vagy a nyomonkövetési ellenőrzésről (a továbbiakban: ellenőrzés) készült valamennyi jelentést. A belső nyomon követés az egyes tanúsító szervek által készített említett ellenőrzési jelentések véletlenszerű és kockázatalapú mintájára terjed ki.

(2) A tanúsítási rendszerek eljárásokat állapítanak meg az üzemeltetőkkel vagy a tanúsító szervekkel szembeni panaszok benyújtására és kezelésére. Az említett eljárásoknak lehetővé kell tenniük a panaszok elektronikus úton történő benyújtását, továbbá biztosítaniuk kell azon személyek védelmét, akik az (EU) 2019/1937 európai parlamenti és tanácsi irányelvvel ([2]) összhangban jóhiszeműen jelentenek be jogsértést vagy tesznek panaszt.

(3) A tanúsítási rendszerek minden panaszról nyilvántartást vezetnek. A Bizottság vagy a panasz benyújtásának helye szerinti tagállam kérésére a tanúsítási rendszerek a kérelmező rendelkezésére bocsátják a panasszal és annak kezelésével kapcsolatos valamennyi dokumentumot.

(4) A tanúsítási rendszerek biztosítják a belső nyomon követés eredményeinek hatékony nyomon követését és a panaszok kezelését, és – amennyiben szükséges – az üzemeltetők meg nem felelése esetén a 6. cikk (1) bekezdésével összhangban megállapított szabályoknak és eljárásoknak megfelelően alkalmazzák a vonatkozó korrekciós intézkedéseket és szankciókat. Szükség esetén a tanúsítási rendszerek korrekciós intézkedéseket hoznak irányítási struktúrájukra vagy belső nyomonkövetési folyamatukra vonatkozóan.

(5) A tanúsítási rendszerek olyan dokumentációkezelési rendszert hoznak létre, amely az alábbi elemek mindegyikével foglalkozik:

a) a rendszerrel kapcsolatos általános dokumentumok, pl. kézikönyvek, szabályzatok, felelősségi körök meghatározása;

b) a tanúsítási dokumentumok és nyilvántartások belső kontrollrendszere;

c) a dokumentációkezelési rendszer felülvizsgálata;

d) belső ellenőrzés és nyomon követés;

e) a meg nem felelések megelőzésére, azonosítására és kezelésére szolgáló eljárások.

(6) Az (5) bekezdésben említett dokumentációt a nyomonkövetési időszak végét követő legalább 5 évig meg kell őrizni.

6. cikk

Az üzemeltetők meg nem felelései

(1) A tanúsítási rendszerek átfogó rendszert hoznak létre a tanúsítási rendszerben részt vevő üzemeltetők meg nem feleléseinek kezelésére. A rendszernek minimumkövetelményként tartalmaznia kell a meg nem felelések egyértelmű osztályozását súlyosságuk foka alapján, a (2)–(5) bekezdés követelményeivel összhangban. A tanúsítási rendszereknek a meg nem felelés minden egyes típusa tekintetében átlátható szabályokat és eljárásokat kell meghatároznia a 7. cikkben megállapított korrekciós intézkedések és szankciók időben történő végrehajtásának biztosítása érdekében.

([2]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1937 irányelve (2019. október 23.) az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről (HL L 305., 2019.11.26., 17. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1937/oj).

(2) A tanúsítási rendszereknek az ellenőrzések során azonosított meg nem feleléseket kritikus, jelentős vagy kisebb jelentőségű kategóriába kell sorolniuk.

(3) A kritikus meg nem felelés a tanúsítási rendszer szabályainak vagy eljárásainak megsértését jelenti, amilyen például a csalás, a visszafordíthatatlan meg nem felelés vagy a tanúsítási rendszer integritását veszélyeztető jogsértés.

A kritikus meg nem felelés legalább a következőket magában foglalja:

a) az (EU) 2024/3012 rendelet 4–7. cikkében meghatározott minőségi kritériumoknak és az említett rendelet 8. cikkében említett tanúsítási módszertanoknak való meg nem felelés;

b) a tevékenység leírását érintő szándékos valótlanság;

c) az üvegházhatású gázokra (ÜHG) vonatkozó adatok meghamisítása.

(4) A jelentős meg nem felelés a tanúsítási rendszer szabályainak vagy eljárásainak olyan, potenciálisan visszafordítható és ismétlődő megsértését jelenti, amely rendszerszintű problémákra vagy olyan szempontokra utal, amelyek önmagukban vagy további meg nem felelésekkel együtt alapvető rendszerszintű hiányossághoz vezethetnek.

A jelentős meg nem felelés legalább a következőket magában foglalja:

a) a bejelentett ÜHG-adatokkal kapcsolatos rendszerszintű problémák, például a reprezentatív mintában szereplő állítások több mint 10 %-ában helytelen dokumentációra derül fény;

b) az üzemeltető vagy az üzemeltetők csoportjának mulasztása arra vonatkozóan, hogy a tanúsítási eljárás során más szén-dioxid-eltávolítási tanúsítási rendszerekben való részvételéről nyilatkozatot tegyen;

c) a releváns információk – például az ellenőrzéshez szükséges információk – tanúsító szerv részére történő benyújtásának elmulasztása.

(5) A kisebb jelentőségű meg nem felelés a tanúsítási rendszer szabályainak vagy eljárásainak olyan, korlátozott hatású, elszigetelt vagy átmeneti hibát okozó megsértését jelenti, amely orvoslásának elmaradása esetén nem vezet alapvető rendszerszintű hiányossághoz.

7. cikk

Korrekciós intézkedések és szankciók meg nem felelés esetén

(1) Meg nem felelés esetén a (2)–(7) bekezdésben meghatározott korrekciós intézkedések és szankciók alkalmazandók az üzemeltetőkre vagy az üzemeltetők csoportjaira.

(2) Kritikus meg nem felelés esetén a tanúsítást kérelmező üzemeltetők nem kaphatnak tanúsítványt.

(3) Azok az üzemeltetők, amelyek a (2) bekezdésnek megfelelően nem kaptak tanúsítványt, a tanúsítási rendszer által a tevékenység jellemzőinek megfelelően meghatározott időszak elteltével újra kérelmezhetik a tanúsítást.

(4) Az újratanúsítási vagy nyomonkövetési ellenőrzések során, illetve a tanúsítási rendszerek belső nyomonkövetési vagy panaszkezelési eljárása során azonosított kritikus meg nem felelések a tanúsítvány azonnali visszavonásához és a tanúsított egységek további kibocsátásának beszüntetéséhez vezetnek.

(5) Jelentős meg nem felelés esetén a tanúsítást kérelmező üzemeltetők nem kaphatnak tanúsítványt.

(6) Az újratanúsítási vagy nyomonkövetési ellenőrzések során, illetve a tanúsítási rendszerek belső nyomonkövetési vagy panaszkezelési eljárása folyamán azonosított jelentős meg nem felelések a tanúsítvány azonnali felfüggesztéséhez vezetnek. Amennyiben az üzemeltetők a felfüggesztésről szóló értesítéstől számított 90 napon belül nem hajtják végre a korrekciós intézkedést, a tanúsítványt vissza kell vonni.

(7) Kisebb jelentőségű meg nem felelések esetén a tanúsítási rendszerek meghatározzák a korrekciós intézkedések végrehajtására rendelkezésre álló időszakot, amely nem haladhatja meg az értesítéstől számított 12 hónapot.

8. cikk

Az üzemeltetők vagy üzemeltetői csoportok más tanúsítási rendszerbe való áttérése

(1) A tanúsítási rendszerek előírják az üzemeltetők vagy az üzemeltetői csoportok számára, hogy tanúsítás iránti kérelmükben bocsássák rendelkezésre a következő információkat:

a) információ arról, hogy ők maguk vagy jogelődjeik jelenleg részt vesznek-e egy másik tanúsítási rendszerben, vagy az elmúlt 5 évben részt vettek-e egy másik tanúsítási rendszerben;

b) a más tanúsítási rendszer utolsó két újratanúsítási ellenőrzése keretében készült ellenőrzési jelentések, beleértve adott esetben a tanúsító szervek megállapításainak részletes jegyzékét, valamint az elmúlt öt évben a tanúsítványaik felfüggesztésére vagy visszavonására vonatkozóan hozott határozatok;

c) információ arról, hogy még az első újratanúsítási ellenőrzés előtt kiléptek-e egy korábbi tanúsítási rendszerből.

(2) A tanúsítási rendszerek a következő esetekben kizárják a rendszerből az üzemeltetőket vagy az üzemeltetői csoportokat:

a) amennyiben azok nem bocsátották rendelkezésre az (1) bekezdésben felsorolt információkat;

b) amennyiben az üzemeltetők vagy az üzemeltetői csoport, illetve jogelődjeik nem feleltek meg egy másik rendszer tanúsítási ellenőrzése követelményeinek;

c) amennyiben az üzemeltetők vagy az üzemeltetői csoportok, illetve jogelődjeik még az első újratanúsítási ellenőrzés előtt kiléptek egy másik rendszerből.

(3) A (2) bekezdés b) pontja nem alkalmazandó abban az esetben, ha a valamely másik rendszer keretében végzett tanúsítási ellenőrzésre több mint három évvel a tanúsítási kérelem benyújtása előtt került sor, vagy ha a másik rendszer időközben megszüntette tanúsítási tevékenységét, és ez megakadályozta az üzemeltetőt vagy üzemeltetői csoportot abban, hogy újra kérelmet nyújtson be a rendszerhez. Ebben az esetben a tanúsítási ellenőrzés hatókörét úgy kell kiigazítani, hogy az valamennyi releváns kérdésre kiterjedjen, és a tanúsítási ellenőrzés során feltárt azon hiányosságokra kell összpontosítania, amelyek az üzemeltetők vagy az üzemeltetői csoportok, illetve jogelődjeik részéről a másik rendszerben felmerültek.

(4) A (2) bekezdés c) pontja nem alkalmazandó abban az esetben, ha az üzemeltető vagy az üzemeltetői csoport bizonyítja, hogy alapos oka volt annak, hogy egy másik rendszerből való kilépés elkerülhetetlen vagy szükséges volt. A visszalépést oka nem lehet kritikus vagy jelentős meg nem felelés, illetve az, hogy az üzemeltető a tanúsítási rendszer követelményeinek végrehajtását figyelmen kívül hagyja.

(5) A tanúsítási rendszerek gondoskodnak arról, hogy hatékony módon és időben megosszák egymással az (1) bekezdésben említett információkat.

9. cikk

Információk közzététele a tanúsítási rendszerek által és a rendszerek éves működési jelentésének minimális tartalma

(1) A tanúsítási rendszerek honlapjukon nyilvánosan és szabadon hozzáférhetővé teszik legalább a IV. mellékletben felsorolt információkat. A Bizottság ezeket az információkat nyilvánosan hozzáférhetővé teszi az uniós nyilvántartásban.

(2) A tanúsítási rendszerek a tanúsítványok visszavonásának, megszüntetésének vagy lejártának időpontjától számított legalább 36 hónapon át nyilvántartást vezetnek a visszavont, megszüntetett vagy lejárt tanúsítvánnyal rendelkező üzemeltetőkről. A tanúsítási rendszerek haladéktalanul közzéteszik az üzemeltetők tanúsítási státuszában bekövetkező változásokat.

(3) Az (EU) 2024/3012 rendelet 14. cikke (1) bekezdésének első albekezdésében említett éves működési jelentésnek az előző naptári évre kell vonatkoznia, és meg kell felelnie az e rendelet V. mellékletében meghatározott szerkezeti és tartalmi követelményeknek.

2. SZAKASZ

Ellenőrzés

10. cikk

Ellenőrzési eljárás és megbízhatósági szintek

(1) A tanúsítási rendszerek, mielőtt engedélyeznék az üzemeltetők vagy üzemeltetői csoportok számára a rendszerben való részvételt, előírják, hogy azoknak sikeresen meg kell felelniük a tanúsítási rendszer által kijelölt tanúsító szervezetek jegyzékéből kiválasztott tanúsító szerv által végzett tanúsítási ellenőrzésen. Az említett ellenőrzést mindig a helyszínen kell elvégezni, és annak legalább a belső folyamatai hatékonyságáról észszerű bizonyosságot kell nyújtania.

(2) A tanúsítással rendelkező üzemeltetőket vagy üzemeltetői csoportokat rendszeres újratanúsítási és nyomonkövetési ellenőrzéseknek kell alávetni, amelyek gyakoriságát az (EU) 2024/3012 rendelet 8. cikke alapján elfogadott vonatkozó tanúsítási módszertanok határozzák meg. A tanúsítási ellenőrzésre és az első újratanúsítási ellenőrzésre az üzemeltetők kérésére egyidejűleg is sor kerülhet. Csoportos ellenőrzések esetében az ellenőrzés a csoporttagok egy mintájára is kiterjedhet, e rendelet 12. cikkével összhangban. Az ellenőrzések eredményeinek hitelesítéséért a tanúsító szervezet műszaki bírálója felel.

(3) A tanúsítási rendszerek részletes iránymutatásokat dolgoznak ki az ellenőrzések megtervezésének és lefolytatásának, valamint az ellenőrzési jelentések elkészítésének módjára vonatkozóan. A tanúsítási rendszerek biztosítják, hogy a tanúsító szervek az ellenőrzéseket az EN ISO/IEC 19011 vagy azzal egyenértékű szabvánnyal összhangban alkalmazott EN ISO/IEC 17021-1 szabványnak megfelelően végezzék. A tanúsítási rendszerek gondoskodnak továbbá arról, hogy az ellenőrzés eredményes előkészítésének és lefolytatásának támogatása érdekében az ellenőrzéssel kapcsolatos információkat hatékony módon és időben megosszák egymással.

(4) A tanúsítási és újratanúsítási ellenőrzéseknek ki kell terjedniük legalább a következő elemekre:

a) az üzemeltető által végzett, a tanúsítási rendszer szabályai szempontjából releváns tevékenységek azonosítása;

b) az üzemeltető megfelelő kontrollrendszereinek és általános szervezetének azonosítása, tekintettel a tanúsítási rendszer szabályaira, és a vonatkozó ellenőrzési rendszerek hatékony végrehajtásának vizsgálata;

c) azon kockázatok elemzése, amelyek az ellenőr szakmai ismeretei és az üzemeltető által benyújtott információk alapján lényeges valótlansághoz vezethetnek.

d) hitelesítési vagy ellenőrzési terv, amely megfelel a kockázatelemzésnek, valamint az üzemeltető tevékenységei körének és összetettségének, és amely meghatározza az adott üzemeltető tevékenysége tekintetében alkalmazandó mintavételi módszereket;

e) a hitelesítési vagy ellenőrzési terv megvalósítása a meghatározott mintavételi módszerek szerinti bizonyítékok összegyűjtésével, valamint minden olyan további releváns bizonyítéknak az összegyűjtésével, amelyek az ellenőr végkövetkeztetéseinek alapjául szolgálhatnak;

f) a végső ellenőrzési következtetések levonása előtt a tanúsító szerv által az üzemeltetőhöz intézett, az ellenőrzési nyomvonalak hiányzó elemeinek benyújtására, a módosítások magyarázatára, illetve az állítások vagy számítások felülvizsgálatára irányuló kérelem;

g) az üzemeltető által rögzített adatok pontosságának ellenőrzése;

h) A c) pont alkalmazásában a kockázatelemzés során – az üzemeltető kockázati szintjétől függően – figyelembe kell venni a tevékenység átfogó kockázati profilját. Az ellenőrzés intenzitását vagy hatókörét, vagy mindkettőt hozzá kell igazítani az általános kockázati tételek szintjéhez.

(5) A tanúsító szervek csak akkor tanúsíthatják az üzemeltetőket vagy az üzemeltetők egy csoportját, ha azok megfelelnek az alábbi követelmények mindegyikének:

a) rendelkeznek dokumentációkezelési rendszerrel;

b) auditálható rendszerrel rendelkeznek az általuk benyújtott vagy alapul vett állításokkal kapcsolatos valamennyi bizonyíték letéti őrzésére és felülvizsgálatára;

c) az e rendeletnek és az (EU) 2024/3012 rendeletnek való megfeleléshez szükséges valamennyi bizonyítékot a nyomonkövetési időszak végét követő legalább 5 évig, vagy – ha a nemzeti jogszabályok előírják – ennél hosszabb ideig megőrzik;

d) vállalják, hogy összeállítanak minden olyan információt, amely az említett bizonyítékok ellenőrzéséhez szükséges.

11. cikk

A szén-dioxid-eltávolítás és a talajból származó kibocsátás számításának ellenőrzése

(1) A tanúsítási rendszereknek elő kell írniuk az üzemeltetők számára, hogy a tanúsítási ellenőrzés előtt bocsássák a tanúsító szervek rendelkezésére a tevékenységi és a nyomonkövetési tervet, valamint az újratanúsítási vagy a nyomonkövetési ellenőrzéseket megelőzően a vonatkozó nyomonkövetési jelentéseket.

(2) Az újratanúsítási ellenőrzések céljából a nyomonkövetési jelentésnek tartalmaznia kell a szén-dioxid-eltávolításból eredő nettó haszonnak vagy a talajból származó kibocsátás csökkentéséből eredő nettó haszonnak a kiszámításához szükséges információkat, összhangban a vonatkozó tanúsítási módszertannal, valamint az arra vonatkozó releváns információkat, hogy a tevékenység megfelel-e az alkalmazandó tanúsítási módszertanban meghatározott felelősségi és fenntarthatósági kritériumoknak.

(3) A nyomonkövetési ellenőrzések céljából a nyomonkövetési jelentésnek tartalmaznia kell a tárolt szén nyomon követéséhez szükséges információkat, valamint a visszakerülés minden egyes esetét.

(4) A tanúsítási rendszerek kérésre hozzáférést biztosítanak a Bizottság és a tanúsító szervek felügyeletéért felelős nemzeti hatóságok számára a vonatkozó ellenőrzési jelentésekhez és a megfelelőségi tanúsítványokhoz.

12. cikk

Csoportos ellenőrzés a karbongazdálkodás terén

(1) A tanúsítási rendszerek a karbongazdálkodási tevékenységekkel foglalkozó üzemeltetők valamely csoportjának kérésére csak a következő esetekben engedélyezhetik a csoportos ellenőrzést:

a) a tanúsítandó tevékenységek helyszínéül szolgáló területek földrajzilag közel vannak egymáshoz, és hasonló talajtani jellemzőkkel – például hasonló éghajlati vagy talajviszonyokkal – rendelkeznek;

b) a szén-dioxid-eltávolításnak és a talajból származó kibocsátás csökkentésének kiszámításához kapcsolódó tevékenységekre hasonló folyamatok és eljárások jellemzők;

c) a csoport valamennyi tagja ugyanazt a releváns tanúsítási módszertant alkalmazza, amelyet az (EU) 2024/3012 rendelet 8. cikkének (2) bekezdése alapján fogadtak el;

d) az üzemeltetők csoportja belső kontrollrendszert hozott létre, amely a dokumentált kockázatalapú ellenőrzési tevékenységek és eljárások együttesét foglalja magában, amelynek alapján egy meghatározott személy vagy szervezet (a csoportvezető) felel annak ellenőrzéséért, hogy a csoport minden tagja megfelel-e az alkalmazandó tanúsítási módszertannak.

(2) A csoportos ellenőrzést kérelmező gazdálkodói csoportnak ki kell jelölnie egy csoportvezetőt, aki az üzemeltetők csoportját jogilag képviseli, és felelős annak biztosításáért, hogy minden üzemeltető megfeleljen az alkalmazandó tanúsítási módszertannak.

(3) A csoportos ellenőrzést végző tanúsító szervek a csoporttagok egy mintája alapján ellenőrizhetik az összes érintett tevékenységet. A tanúsítási rendszereknek iránymutatásokat kell meghatározniuk a csoportos ellenőrzési megközelítés megvalósítására vonatkozóan, amely legalább a következő elemeket tartalmazza:

a) a csoportvezető szerepe, beleértve a belső vezetési rendszerre, a csoport belső vizsgálati eljárásaira, valamint azok gyakoriságának biztosítására vonatkozó feladatokat;

b) az érintett tevékenységek mintájának az (5) bekezdéssel összhangban meghatározott mérete.

(4) A csoporttagok teljes számának négyzetgyökével megegyező számú csoporttagból álló mintán évente legalább egyszer egyedileg kell ellenőrzést végezni, az alkalmazandó tanúsítási módszertanban meghatározott gyakorisággal. A gyakoriságot magasabb kockázati szint esetén növelni kell.

(5) Csoportos ellenőrzés esetén, ha a csoporttagok eredeti mintájához tartozó valamely üzemeltető esetében kritikus vagy jelentős meg nem felelést állapítanak meg, akkor a csoporttagok egy további, azonos méretű mintáján is ellenőrzést kell végezni. A csoporttagok rendszerszintű, a minta egészét jellemző meg nem felelése a teljes csoportos tanúsítvány felfüggesztését, illetve visszavonását vonja maga után. A tanúsítási rendszereknek kritériumokat kell megállapítaniuk a csoport tevékenységei által érintett területek általános kockázati szintjének és e kockázati szint ellenőrzési megközelítésre gyakorolt következményeinek meghatározására. A mintának az egész csoportra nézve reprezentatívnak kell lennie, és azt a kockázat és a véletlenszerű kiválasztás kombinációját alkalmazva kell meghatározni. A véletlenszerű kiválasztásnak érintenie kell a minta tagjainak legalább 25 %-át és a minta tevékenységei által lefedett terület legalább 25 %-át. A csoportos ellenőrzéshez minden egyes ellenőrzés során más-más tagokat kell kiválasztani; ezek gyakoriságát az alkalmazandó tanúsítási módszertan határozza meg. Az egyes csoporttagok ellenőrzés során azonosított kritikus vagy jelentős meg nem felelését esettől függően a 7. cikk (2)–(6) bekezdésének megfelelően kell kezelni.

(6) A csoportvezetőre vonatkozó ellenőrzésnek mindig helyszíni ellenőrzésnek kell lennie. A csoporttagok ellenőrzése lehet dokumentumalapú, feltéve, hogy a dokumentumalapú ellenőrzések hasonló megbízhatósági szintet tudnak garantálni, mint a helyszíni ellenőrzés. A tanúsítási rendszereknek meg kell határozniuk, hogy milyen bizonyítékok szükségesek ahhoz, hogy a dokumentumalapú ellenőrzések engedélyezhetők legyenek. Az üzemeltetők által tett saját nyilatkozatok nem tekinthetők elegendő bizonyítéknak.

3. SZAKASZ

Tanúsító szervek

13. cikk

A tanúsító szervek kijelölése

(1) A tanúsítási rendszerek biztosítják, hogy az ellenőrzési tevékenységek – többek között a tanúsítási ellenőrzések (hitelesítés), valamint az újratanúsítási és nyomonkövetési ellenőrzések (ellenőrzés) – elvégzésére kijelölt tanúsító szervek megfeleljenek az e cikkben meghatározott szabályoknak, ami alól kivételt képeznek az illetékes nemzeti hatóság által az (EU) 2024/3012 rendelet 10. cikke (1) bekezdésének megfelelően elismert tanúsító szervek, amelyekre a (2), (3) és (4) bekezdés nem vonatkozik.

(2) A tanúsító szerveket az EN ISO/IEC 17065 szabvány szerint kell akkreditálni. Amennyiben egy tanúsító szerv belső erőforrásaival vagy a közvetlen ellenőrzése alatt álló egyéb erőforrásokkal végez ellenőrzési tevékenységeket, meg kell felelnie az EN ISO/IEC 17029 és az EN ISO 14065 szabvány alkalmazandó követelményeinek is. A tanúsító szervek az ellenőrzések céljára kizárólag olyan más erőforrásokat vonhatnak be, amelyek kellő tudással, tapasztalattal, készségekkel és kapacitással rendelkeznek a szükséges ellenőrzési tevékenységek – köztük a hitelesítés és az ellenőrzés – hatékony elvégzéséhez.

(3) A tanúsító szervek akkreditálását a nemzeti akkreditáló testületeknek kell végezniük a 765/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([3]) összhangban, és annak ki kell terjednie az (EU) 2024/3012 rendelet szerinti rendszerek tanúsítási hatókörére. A tanúsító szervek képesítéseinek a (2) bekezdés céljára történő értékelésekor a nemzeti akkreditáló testületnek – a karbongazdálkodás, a tartós szén-dioxid-eltávolítás, illetve a termékekben való szén-dioxid-tárolás tanúsítása céljából – figyelembe kell vennie minden, az érintett tevékenységek csoportja tekintetében az (EU) 2022/996 bizottsági végrehajtási rendelettel ([4]) vagy az (EU) 2018/2067 bizottsági végrehajtási rendelettel ([5]) összhangban korábban megszerzett akkreditációt.

(4) A tanúsító szervek az EN ISO/IEC 19011 szabvánnyal összhangban alkalmazott EN ISO/IEC 17021-1 szabványnak megfelelően választják ki és nevezik ki az ellenőrzést végző csoportot, figyelembe véve az ellenőrzés célkitűzéseinek eléréséhez szükséges szakértelmet. Az ellenőrzést végző csoportnak rendelkeznie kell az ellenőrzés hatékony lebonyolításához szükséges tudással, tapasztalattal, készségekkel és kapacitással. Amennyiben csak egy ellenőr van, az ellenőrnek rendelkeznie kell az ellenőrzést végző csoport vezetőjének az adott ellenőrzésre vonatkozó feladatai ellátásához szükséges tudással, tapasztalattal, készségekkel és kapacitással is.

([3]) Az Európai Parlament és a Tanács 765/2008/EK rendelete (2008. július 9.) a termékek forgalmazása tekintetében az akkreditálás és piacfelügyelet előírásainak megállapításáról és a 339/93/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 218., 2008.8.13., 30. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/765/oj).

([4]) A Bizottság (EU) 2022/996 végrehajtási rendelete (2022. június 14.) a fenntarthatósági és üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási kritériumok, valamint a közvetett földhasználat-változás szempontjából vett alacsony kockázatra irányadó kritériumok ellenőrzésére vonatkozó szabályokról (HL L 168., 2022.6.27., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2022/996/oj).

([5]) A Bizottság (EU) 2018/2067 végrehajtási rendelete (2018. december 19.) a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv értelmében az adatok hitelesítéséről és a hitelesítők akkreditálásáról (HL L 334., 2018.12.31., 94. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2018/2067/oj).

(5) A tanúsító szervek által kiválasztott ellenőröknek a következő követelményeknek kell megfelelniük:

a) függetlenek az ellenőrzés hatálya alá tartozó tevékenységtől;

b) összeférhetetlenségtől mentesek, így például az ellenőrzést megelőző 3 évben nem vettek részt az érintett üzemeltetőnél lefolytatott tanácsadásban;

c) rendelkeznek a tanúsítási rendszer hatókörével kapcsolatos ellenőrzés hatékony elvégzéséhez szükséges tudással, tapasztalattal, készségekkel és kapacitással, beleértve a következőket:

1. legalább kétéves tapasztalat az életciklus-értékelés terén, vagy igazoltan releváns szintű kapacitás;

2. az ÜHG-kibocsátásra vonatkozó számításoknak a vonatkozó tanúsítási módszertan szerinti ellenőrzése terén szerzett konkrét tapasztalat;

3. az ellenőrzés hatálya alá tartozó tevékenységek konkrét típusától függően a mezőgazdaság, az agronómia, az ökológia, az erdészet, a természettudományok, az erdőművelés, a mérnöki tudományok, az építőanyagok és az életciklusra vetített CO2-kibocsátás, az energiagazdálkodás terén vagy egy kapcsolódó területen szerzett további releváns tapasztalat;

4. amennyiben az ellenőrzés kiterjed a talaj szervesszén-szintjének ellenőrzésére is, a talajtanra vonatkozó szakmai ismeretek;

d) csoportos ellenőrzés esetében csoportos ellenőrzés elvégzése terén szerzett tapasztalat.

(6) A tanúsító szerv irányítási rendszerének arra kell törekednie, hogy az ellenőrök rotációjának elvét vagy az e területen meglévő más bevált gyakorlatokat alkalmazva biztosítsa az ellenőrök általi bírálat lehető legmagasabb szintű függetlenségét.

(7) Azokat a tanúsító szerveket, amelyek már nem jogosultak független ellenőrzést végezni a tanúsítási rendszer keretében, az utolsó ellenőrzést követően legalább 24 hónapig – ilyen értelmű megjegyzéssel ellátva – fel kell tüntetni a rendszer honlapján.

14. cikk

A tanúsító szervek képzése

(1) A tanúsítási rendszereknek mélyreható képzéseket kell szervezniük a rendszer által kijelölt tanúsító szervek ellenőrei számára a rendszer hatálya szempontjából releváns valamennyi szempontra kiterjedően. A képzések vizsgával zárulnak, amely igazolja, hogy a résztvevők megfelelnek a képzési követelményeknek azon szakmai területen vagy területeken, ahol tevékenykednek. Az ellenőrök a tanúsítási rendszer nevében végzett ellenőrzések előtt vesznek részt a képzéseken.

(2) A tanúsítási rendszereknek be kell vezetniük egy rendszert az ellenőrök képzési státuszának figyelemmel kísérésére és annak biztosítására, hogy az ellenőrök rendszeresen képzésben részesüljenek. A tanúsítási rendszereknek biztosítaniuk kell továbbá a tanúsító szervek számára a tanúsítási eljárás szempontjából releváns szempontokkal kapcsolatos szükséges iránymutatást, amelyek a szabályozási keret frissítéseit vagy a tanúsítási rendszer belső nyomonkövetési folyamatának releváns megállapításait is magukban foglalják.

15. cikk

A tanúsító szervek tagállamok és Bizottság általi felügyelete

(1) A tanúsítási rendszerek előírják a rendszer keretében ellenőrzéseket végző tanúsító szervek, valamint a rendszerben részt vevő üzemeltetők számára, hogy működjenek együtt a Bizottsággal és a tagállamok illetékes hatóságaival, beleértve azt is, hogy kérésre hozzáférést biztosítanak az üzemeltetők telephelyeihez, valamint bocsássák a Bizottságnak és a tagállamok illetékes nemzeti hatóságainak a rendelkezésére az (EU) 2024/3012 rendelet 10. cikkének (1) bekezdése szerinti feladataik ellátásához szükséges valamennyi információt. A tanúsító szervek kötelesek:

a) megadni a tagállamok számára a tanúsító szervek működésének az (EU) 2024/3012 rendelet 10. cikke szerinti felügyeletéhez szükséges információkat;

b) megadni az (EU) 2024/3012 rendelet 13. cikkének való megfelelés tekintetében a Bizottság által előírt szükséges információkat;

c) ellenőrzi a megfelelő tanúsítási nyilvántartásban vagy az (EU) 2024/3012 rendelet 12. cikke szerinti uniós nyilvántartásban rögzített információk pontosságát.

(2) A tagállamok a tanúsító szervek felügyeletét átruházhatják a 765/2008/EK rendelet szerinti nemzeti akkreditáló testületekre.

(3) Az (EU) 2024/3012 rendelet 10. cikkének (4) bekezdésében előírt felügyelettel összefüggésben a tagállamok bevezethetnek olyan eljárásokat, amelyek lehetővé teszik az illetékes nemzeti hatóság által az (EU) 2024/3012 rendelet 10. cikkének (1) bekezdése szerint elismert tanúsító szervek számára, hogy felügyelet céljára és a felügyelet lebonyolításának céljára regisztráljanak, függetlenül attól, hogy központi irodájuk a tagállamukban található-e.

(4) A tagállamok információt cserélnek, és megosztják egymással az arra vonatkozó bevált gyakorlataikat, hogy egy hivatalos együttműködési keretben hogyan felügyeljék a tanúsító szervek működését. Amennyiben a tanúsító szervek egynél több tagállamban végzik a szén-dioxid-eltávolítással, a karbongazdálkodással és a termékekben való szén-dioxid-tárolással kapcsolatos tevékenységek tanúsítását, az érintett tagállamok közös keretet hoznak létre az ilyen tanúsító szervek felügyeletére, beleértve valamely tagállam vezető auditfelügyeleti hatóságként történő kijelölését is.

(5) A vezető auditfelügyeleti hatóság felelős – a többi érintett tagállammal együttműködve – a tanúsító szervek felügyeletének eredményével kapcsolatos információk összesítéséért és más tagállamokkal történő megosztásáért.

(6) Amennyiben egy tagállamnak megalapozott kétségei vannak azzal kapcsolatban, hogy egy adott tanúsító szerv képes-e elvégezni ellenőrzési tevékenységét, megosztja ezt az információt a többi tagállammal, a Bizottsággal és azzal a tanúsítási rendszerrel, amelynek keretében a tanúsító szerv működik. Az érintett tanúsítási rendszer haladéktalanul kivizsgálja az ügyet. A vizsgálat befejezését követően a tanúsítási rendszer tájékoztatja a tagállamokat és a Bizottságot a vizsgálat eredményéről és a meghozott korrekciós intézkedésekről.

(7) Az e cikk (1)–(5) bekezdésében meghatározott követelményeknek meg nem felelő vagy megfelelni nem hajlandó üzemeltetőket és tanúsító szerveket ki kell zárni a tanúsítási rendszerekben való részvételből, illetve az e rendszerek keretében végzett ellenőrzések lefolytatásából.

III. FEJEZET

TANÚSÍTÁSI NYILVÁNTARTÁSOK

16. cikk

Tanúsítási nyilvántartások

(1) A tanúsítási rendszerek biztosítják, hogy tanúsítási nyilvántartásaik megfeleljenek a következő követelményeknek:

a) nyilvántartásba veszik és nyomon követik a tanúsítással rendelkező üzemeltetők kilétét és a vonatkozó megfelelőségi tanúsítványokat;

b) megakadályozzák bármely olyan tevékenység nyilvántartásba vételét, amelyet egy másik szén-dioxid-eltávolítási vagy talajkibocsátás-csökkentési tanúsítási rendszer keretében nyilvántartásba vettek;

c) megakadályozzák a tanúsított egységek kibocsátását egy adott tevékenységre és egy adott tanúsítási időszakra vonatkozóan, amennyiben egy másik tanúsítási rendszer már kibocsátott tanúsított egységeket ugyanarra a tevékenységre és tanúsítási időszakra vonatkozóan, és azokat nem törölte;

d) megakadályozzák, hogy tanúsított egységeket valamely kedvezményezett által vagy nevében elszámoljanak (visszavonás) vagy egy nyilvántartásból elszámolás nélkül véglegesen eltávolítsanak (törlés) azt követően, hogy azokat egyszer már visszavonták vagy törölték;

e) előírják a d) pontban említett kedvezményezett azonosítását, valamint annak megnevezését, hogy milyen célból került sor az egység visszavonására vagy törlésére;

f) korrekciós intézkedések révén orvosolják a tanúsított egységek helytelen vagy csalárd kibocsátását;

g) az f) pontban említett korrekciós intézkedéseknek magukban kell foglalniuk legalább az üzemeltető számlájának felfüggesztését és adott esetben a tanúsított egységek többletkibocsátásának későbbi kompenzációját. Az ilyen kompenzációra vagy úgy kerül sor, hogy a tanúsítási rendszerek megfelelő számban törlik a kibocsátott tanúsított egységeket az üzemeltető számláján, vagy pedig az üzemeltető megfelelő számú tanúsított egységre cseréli, majd azonnal törli őket.

(2) A tanúsítási nyilvántartások alapját képező informatikai biztonsági rendszernek meg kell felelnie a következő követelményeknek:

a) a jogszerűség, az átláthatóság, az arányosság és az elszámoltathatóság elvén kell alapulnia;

b) a rendszer teljes életciklus-fejlesztése során figyelembe kell venni;

c) biztosítania kell a hitelességnek, a rendelkezésre állásnak, a titkosságnak, a sértetlenségnek, a letagadhatatlanságnak, a személyes adatok védelmének és a szakmai titoktartásnak a megfelelő szintjét;

d) kockázatkezelési folyamaton kell alapulnia;

e) egyértelműen meg kell határoznia a különböző felhasználók szerepét és felelősségi körét;

f) fel kell sorolnia bármely más informatikai rendszer vagy szolgáltatás biztonsági követelményeit és rendszerfüggőségeit;

g) egy informatikai biztonsági terv és egy informatikai biztonsági végrehajtási terv keretében összefoglalást kell adni róla;

h) rendelkeznie kell egy informatikai biztonsági végrehajtási tervvel, amely meghatározza azokat a projekteket és eljárásokat, amelyek a kockázatok megfelelő szintre és arányos költségek mellett történő csökkentéséhez szükségesek, és meg kell felelnie egy elismert informatikai biztonsági szabványnak.

IV. FEJEZET

A TANÚSÍTÁSI RENDSZEREK ELISMERÉSE

17. cikk

A tanúsítási rendszerek elismerése

(1) Csak az (EU) 2024/3012 rendeletben meghatározott szabályoknak, a vonatkozó tanúsítási módszertanoknak és az e rendeletben meghatározott követelményeknek megfelelő tanúsítási rendszerek jogosultak a Bizottság általi elismerésre.

(2) A tanúsítási rendszer elismerés iránti kérelmének a következő információkat kell tartalmaznia:

a) név, cím és elérhetőség;

b) a tanúsítási rendszer tervezett hatályának és tevékenységeinek áttekintése;

c) hivatkozás azon tanúsítási módszertanra vagy módszertanokra, amelyek tekintetében a tanúsítási rendszer az elismerést kérelmezi;

d) az azon vonatkozó tanúsítási módszertannak vagy módszertanoknak való megfelelést igazoló szabályok és eljárások, amelyek tekintetében a rendszer az elismerést kérelmezi;

e) az e rendeletben meghatározott követelményeknek való megfelelést igazoló szabályok és eljárások.

(3) A Bizottság csak a hiánytalan kérelmeket értékeli. Szükség esetén a Bizottság további információkat kér az adott tanúsítási rendszertől. Az értékelés megállapításait egy technikai értékelő jelentésben kell dokumentálni.

(4) A tanúsítási rendszerek általános értékelésének részeként a Bizottság az Európai Akkreditálási Együttműködéssel folytatott konzultációt követően azt is értékeli, hogy a tanúsítási rendszerek szabályai és protokolljai alkalmasak-e a tanúsító szervek e rendelet 13. cikkének (2) bekezdésével összhangban történő akkreditálására. Az említett értékelés következtetését bele kell foglalni az e cikk (3) bekezdésében említett technikai értékelő jelentésbe.

(5) A Bizottság a tanúsítási rendszer kérésére határozhat úgy, hogy meghosszabbítja az (EU) 2024/3012 rendelet 13. cikkének (1) bekezdése alapján elfogadott elismerési határozat érvényességét.

(6) A tanúsítási rendszerek haladéktalanul értesítik a Bizottságot a rendszerek minden olyan lényeges módosításáról, amely befolyásolhatja az elismerési határozatot alátámasztó értékelés eredményét. A lényeges módosítások többek között, de nem kizárólagosan a következőkre terjednek ki:

a) a tanúsítási rendszer hatálya alá tartozó megfelelő tanúsítási módszertanok módosításai;

b) a tanúsítási rendszer hatályának kiterjesztése az elismerési határozatban foglaltakon túlra;

c) az e rendeletben meghatározott követelményeknek való megfelelést érintő módosítások.

V. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

18. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2025. november 20-án.

a Bizottság részéről
az elnök
Ursula VON DER LEYEN

I. MELLÉKLET

Egységes sablon a 3. cikkben említett tevékenységi tervhez

A tevékenységi tervnek legalább a következő szakaszokat kell tartalmaznia:

1. A tevékenység leírása, beleértve a következő elemek ismertetését:
   a) tanúsításra való jogosultság az (EU) 2024/3012 rendelet alapján;
   b) az üzemeltető jogszerű tulajdonosa és elérhetőségi adatai;
   c) a tevékenység georeferált határai, beleértve adott esetben az (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([1]) szerinti nemzeti integrált igazgatási és kontrollrendszer (IACS) és mezőgazdasági parcellaazonosító rendszer (MePaR) kódjait;
   d) az alkalmazott technológiák, gyakorlatok és folyamatok;
   e) a tevékenység megkezdésének időpontja;
   f) a 8. cikk (1) bekezdésében felsorolt információk.
2. A tanúsítási módszertan vagy módszertanok alkalmazásának leírása, külön alszakaszokban kitérve a következőkre:
   a) számszerűsítés, beleértve adott esetben a tevékenység alapértékének kiszámítását is;
   b) addicionalitás, beleértve a finanszírozási forrásokat is;
   c) hosszú távú tárolás;
   d) fenntarthatóság.
3. A tevékenységhez kapcsolódó várható teljes szén-dioxid-eltávolítás, talajból származó teljes kibocsátás és teljes üvegházhatásúgáz-kibocsátás.
4. A szén-dioxid-eltávolításból eredő nettó haszon és a talajból származó kibocsátás csökkentéséből eredő nettó haszon, amelyet a tevékenység várhatóan generál.
5. Üzemeltetők csoportja esetében az üzemeltetőknek nyújtott tanácsadási szolgáltatások leírása.
6. Karbongazdálkodási tevékenységet folytató üzemeltetők csoportja esetében az üzemeltetői csoport által a 12. cikk (1) bekezdésének d) pontjával összhangban létrehozott belső kontrollrendszer leírása.

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/2116 rendelete (2021. december 2.) a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről HL L 435., 2021.12.6., 187. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj.

II. MELLÉKLET

Egységes sablon a 3. cikkben említett nyomonkövetési tervhez

A nyomonkövetési tervnek legalább a következő szakaszokat kell tartalmaznia:

1. A nyomon követendő adatok és paraméterek.
2. A nyomon követés gyakorisága.
3. Kibocsátó források és elnyelők.
4. Adatforrás.
5. Mérési módszerek és eljárások, beleértve a pontosságra és a kalibrálásra vonatkozó részleteket.
6. Minőségértékelési, illetve minőség-ellenőrzési eljárások.
7. A gyűjtésért és archiválásért viselt felelősség.

III. MELLÉKLET

A 3. cikkben említett tanúsítási ellenőrzési és újratanúsítási ellenőrzési jelentések minimális tartalma

1. Az ellenőrzési jelentés összefoglalása.

2. Az üzemeltetőre vonatkozó információk:
   a) elérhetőségi adatok (név és cím); csoportos tanúsítás esetében a csoportvezető elérhetőségi adatai (név és cím), valamint a tanúsítás hatálya alá tartozó karbongazdálkodási tevékenységek jegyzéke (a tevékenységet végző üzemeltetők neve és címe);
   b) a tevékenység(ek) helyszínének földrajzi meghatározása, a hosszúsági és szélességi koordináták megadásával;
   c) a tanúsítás hatóköre és az alkalmazott vonatkozó tanúsítási módszertan (a jogi hivatkozás megadásával);
   d) a tevékenységi terv és a nyomonkövetési terv hivatkozási száma.

3. A tevékenységre vonatkozó információk:
   a) a tevékenységből származó tartós szén-dioxid-eltávolításból eredő nettó haszon, átmeneti szén-dioxid-eltávolításból eredő nettó haszon vagy talajból származó kibocsátás csökkentéséből eredő nettó haszon várható összege (a tanúsítási ellenőrzés tekintetében) és ellenőrzött összege (az újratanúsítási ellenőrzés tekintetében);
   b) a tevékenységhez fűződő, fenntarthatósággal kapcsolatos járulékos előnyök.

4. A tanúsító szervre vonatkozó információk:
   a) elérhetőségi adatok (név és cím) és logó;
   b) az ellenőrzést végző csoport összetétele;
   c) a nemzeti akkreditáló testület megnevezése és az akkreditáció hatálya és időpontja, illetve az elismerést megadó nemzeti hatóság megnevezése és az elismerés hatálya és időpontja.

5. Az ellenőrzési eljárásra vonatkozó információk:
   a) az ellenőrzés időpontja;
   b) az ellenőrzés útvonala és időtartama (adott esetben a helyszínen és az attól távol töltött idő szerinti bontásban);
   c) ellenőrzött/tanúsított rendszerszabványok (a verziószámmal együtt);
   d) ellenőrzött telephelyek;
   e) ellenőrzési módszer (kockázatértékelési és mintavételi alap, konzultáció az érdekelt felekkel);
   f) egyéb tanúsítási rendszerek vagy szabványok tanúsítása;
   g) az ÜHG-adatok típusa.

6. Az ellenőrzések eredményeire vonatkozó információk:
   a) a tanúsítvány (egyedi) száma vagy kódja;
   b) az ellenőrzési jelentés kibocsátásának helye és dátuma;
   c) az ellenőrzés következő eredményeinek egyike:
      1. a tanúsítvány érvényességének kezdő- és zárónapja (és adott esetben a tanúsítás dátuma);
      2. az azonosított meg nem felelések jegyzéke, a korrekciójukra alkalmazandó ütemtervvel együtt;
   d) a kiállító fél bélyegzője és/vagy aláírása.

IV. MELLÉKLET

A tanúsítási rendszerek által a 9. cikknek megfelelően a honlapjukon közzéteendő minimális információk

1. A rendszer elérhetőségi adatai, beleértve a címet és az e-mail-címet.

2. A rendszer irányítására vonatkozó szabályok és eljárások legfrissebb változata, beleértve valamennyi érintett szerv szerepét, a tulajdonosi szerkezetre, az igazgatótanács, a titkárság, a szakmai bizottság vagy az ezekkel egyenértékű szervek összetételére és tapasztalataira vonatkozó részleteket, a rendszer tagjainak jegyzékét, a panasztételi és fellebbezési eljárásokat, valamint az ellenőrzésekre vonatkozó iránymutatásokat. A szabályokat és eljárásokat leíró dokumentumoknak tartalmazniuk kell a dátumot és a verziószámot, és adott esetben össze kell foglalniuk a dokumentum előző változatához képest bekövetkezett változásokat.

3. Az (EU) 2024/3012 rendelet 11. cikke (2) bekezdésének második albekezdésében említett, a tanúsítási rendszer keretében fizetendő részvételi díjak kiszámításának alapjául szolgáló szabályok.

4. Éves működési jelentés.

5. A tanúsítási nyilvántartásra mutató internetes link.

6. A panaszbenyújtási és -értékelési eljárásokat – köztük a fellebbezési eljárásokat – ismertető weboldalra mutató internetes link.

7. A tanúsítási rendszer által egy panaszt követően hozott lehetséges intézkedések.

V. MELLÉKLET

A 9. cikkben említett éves működési jelentésben szereplő minimális információk

1. A 9. cikk (1) bekezdésének való megfelelés igazolása.

2. A rendszer piaci elterjedése, a tanúsított tevékenységek száma és típusa (az alkalmazandó módszertan szerint csoportosítva), a rendszer által kezelt tanúsított egységek mennyisége, típusa és státusza – például hogy azokat kibocsátják-e, visszavonják-e, azok lejártak-e, azokat törlik-e vagy tartalékhoz rendelik-e –, valamint a tanúsított egységek végfelhasználása és a tanúsított egységeket felhasználó szervezetek típusa.

3. A tanúsítási rendszer által a tanúsító szervekkel együttműködésben, az általános tanúsítási eljárás, valamint az ellenőrök képesítésének és függetlenségének javítása érdekében végzett tevékenységek áttekintése, beleértve azon szakmai műhelyértekezletek vagy más típusú tevékenységek jegyzékét is, amelyek az (EU) 2024/3012 rendelettel összhangban elfogadott alkalmazandó tanúsítási módszertanok végrehajtásával kapcsolatos tapasztalatok, ismeretek és bevált gyakorlatok cseréjét segítik elő.

4. A belső nyomonkövetési rendszer és annak időszakos felülvizsgálatának áttekintése, beleértve a tanúsító szervek és ellenőreik munkájának felügyeletét is. Az említett áttekintésnek tartalmaznia kell annak ismertetését, hogy a rendszer miként akadályozza meg ténylegesen a csalárd tevékenységeket azáltal, hogy biztosítja a csalás és egyéb szabálytalanságok gyanújának időben történő feltárását, kezelését és nyomon követését, valamint adott esetben magában kell foglalnia a felderített csalások vagy szabálytalanságok számát.

5. Az érdekelt felek bevonásával kapcsolatos tevékenységek áttekintése, többek között nyilvános konzultációk révén.

6. A beérkezett panaszok áttekintése, valamint adott esetben a korrekciós intézkedések vagy az irányítási rendszer módosításai, amelyekre a belső nyomon követés keretében van szükség.

7. Az üzemeltetők vagy a tanúsító szervek általi azonosított meg nem felelési esetek áttekintése, azon esetek száma és leírása, amelyekben csalást állapítottak meg, beleértve a benyújtott panaszok vagy az azonosított meg nem felelések orvoslására vonatkozó cselekvési tervet.

8. A tanúsító szervek kijelölésére vonatkozó kritériumok és eljárás.